EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 17.3.2021
COM(2021) 128 final

2018/0209 (COD)

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

neuvoston kannasta

ympäristön ja ilmastotoimien ohjelman (Life) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1293/2013 kumoamisesta annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseen

2018/0209 (COD)

KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

neuvoston kannasta

ympäristön ja ilmastotoimien ohjelman (Life) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1293/2013 kumoamisesta annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseen

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle (asiakirja COM(2018) 385 final – 2018/0209 COD):	18. kesäkuuta 2018
Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut lausuntonsa:	17. lokakuuta 2018
Päivä, jona alueiden komitea on antanut lausuntonsa:	9. lokakuuta 2018
Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa:	17. huhtikuuta 2019
Päivä, jona neuvoston kanta on vahvistettu:	16. maaliskuuta 2021

2. KOMISSION EHDOTUKSEN TAVOITE

Ehdotuksen yleisenä tavoitteena on tukea siirtymistä nykyaikaiseen ja puhtaaseen kiertotalouteen varmistamalla Life-ohjelman jatkuminen vuoden 2020 jälkeen.

Life-ohjelma on ainoa EU:n rahasto, joka on omistettu yksinomaan ympäristö- ja ilmastotavoitteille. Sen suhteellisen pienet määrärahat kohdistetaan pieneen alaan, joka jää toisaalta tutkimusta ja innovointia tukevien EU:n ohjelmien sekä niiden demonstraatiotoimien ja toisaalta laajamittaista käyttöönottoa rahoittavien EU:n ohjelmien väliin. Näin ollen ohjelmalla autetaan kuromaan umpeen kuilu tiedonhankinnan ja uuden tiedon käytön välillä.

Ehdotus on jatkoa Life-ohjelman väliarvioinnin ja siihen liittyvien kuulemisten tuloksille.

Ehdotus perustuu suurelta osin voimassa olevaan asetukseen, mutta ohjelman laajuutta ja soveltamisalaa on laajennettu, jotta voidaan kattaa siirtyminen puhtaaseen energiaan, jota rahoitetaan nykyään Horisontti 2020 -puiteohjelmasta. Toisin kuin voimassa oleva Life-asetus tämä ehdotus ei sisällä yksityiskohtaisia säännöksiä täytäntöönpanosäännöistä, vaan siinä määritellään ainoastaan laajemmat tavoitteet ja hanketyypit.

3. NEUVOSTON KANTAA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Neuvoston kanta heijastaa kolmikantaneuvotteluissa saavutettua sopimusta. Se kattaa laaja-alaiset säännökset, jotka määriteltiin monivuotisesta rahoituskehyksestä käytyjen neuvottelujen yhteydessä.

Euroopan parlamentin ensimmäiseen käsittelyyn verrattuna neuvoston kanta sisältää seuraavat tärkeimmät muutokset:

– poistetaan ohjelman rajoittamaton kesto;

– ehdotetaan, että asetusta sovelletaan taannehtivasti 1. tammikuuta 2021 alkaen, jotta vältetään oikeudellinen tyhjiö ennen asetuksen hyväksymistä;

– otetaan huomioon ohjelmakohtainen ilmastotavoite ja viittaus luonnon monimuotoisuutta koskevaan tavoitetasoon;

– vähennetään määrärahoja komission alkuperäisessä ehdotuksessa esitetyn määrän mukaisesti;

– tarkennetaan komission ehdotusta kumulatiivisesta ja vaihtoehtoisesta rahoituksesta, jotta mahdollistetaan huippuosaamismerkin saumaton soveltaminen;

– rajoitetaan tukea kansainvälisille sopimuksille monenvälisten konferenssien järjestämiseksi;

– poistetaan säännös konsortioiden osallistumisesta ehdotuspyyntöön nykyisen käytännön mukaisesti;

– poistetaan komissiolle annettu valta määritellä lisäehtoja kolmansien maiden osallistumiselle ohjelmaan.

Kaiken kaikkiaan tämä sopimus edustaa tasapainoista lopputulosta lainsäätäjien kantojen välillä, sisältää komission alkuperäiset tavoitteet ja säilyttää samankaltaisen tavoitetason kuin komission ehdotuksessa esitetään.

4. KOMISSION LAUSUMAT

Komissio on antanut kolme lausumaa, jotka ovat ohessa.

5. PÄÄTELMÄT

Komissio kannattaa toimielinten välisten neuvottelujen tuloksia ja voi näin ollen hyväksyä neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan.

LISÄYS

Komission lausumat

(1) Komission lausuma ohjelmakohtaisesta logosta

Komissio pitää valitettavana, että lainsäätäjät ovat päättäneet säilyttää Life-logon. Tämä on vastoin laaja-alaista lähestymistapaa, jonka mukaan tulevassa pitkän aikavälin budjetissa ei käytetä ohjelmakohtaisia logoja. Komission tarkoituksena on varmistaa, että eurooppalaiset voivat nähdä unionin yhtenä kokonaisuutena, ja sen vuoksi unionin eri ohjelmissa käytetään samaa EU:n tunnusta.

Tunnus on yhteinen kaikille EU:n toimielimille, ja siitä tulee merkittävä osa yksinkertaisia, johdonmukaisia ja sitovia viestintä- ja näkyvyysvaatimuksia eri ohjelmissa.

Jotta ohjelmasta päästäisiin yleiseen yhteisymmärrykseen, komissio voi hyväksyä Life-logon säilyttämisen sillä edellytyksellä, että sen käyttö rajoitetaan Life-ohjelmaan kyseisellä ohjelmakaudella.

Komissio on edelleen vakuuttunut siitä, että EU:n toimista tiedottaminen ja niiden näkyvyys laajalle yleisölle on tehokkaampaa ilman ohjelmakohtaisia logoja. Komissio on edelleen lainsäätäjien käytettävissä tämän osoittamiseksi hyvissä ajoin ennen neuvotteluja myöhemmistä ohjelmakausista.

(2) Komission lausuma lausunnosta pidättymistä koskevasta lausekkeesta

Komissio muistuttaa, että jos lainsäätäjä poikkeaa asetuksen (EU) N:o 182/2011 2 artiklassa esitetyistä perusteista, sen päätös käyttää muuta menettelyä olisi perusteltava. Komissio katsoo, että edellytys tarkastelumenettelyn käytölle, eli se, että täytäntöönpanosäädöksellä on ”huomattavia vaikutuksia”, viittaa määrärahojen määrään ja että tämä edellytys ei täyty Life-ohjelman tapauksessa.

Lisäksi komissio korostaa, että on asetuksen (EU) N:o 182/2011 (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13) hengen ja kirjaimen vastaista vedota järjestelmällisesti 5 artiklan 4 kohdan 2 alakohdan b alakohtaan. Kyseistä säännöstä olisi käytettävä ainoastaan, jos ilmenee erityinen tarve poiketa periaatteesta, jonka mukaan komissio voi hyväksyä luonnoksen täytäntöönpanosäädökseksi, jos lausuntoa ei ole annettu. Koska kyseessä on poikkeus 5 artiklan 4 kohdassa vahvistettuun periaatteeseen, 2 alakohdan b alakohtaan vetoamista ei voida pitää puhtaasti lainsäätäjän harkintavallan käyttämisenä, vaan se on tulkittava rajoittavasti ja sen vuoksi perusteltava.

(3) Komission lausuma Life-ohjelman vaikutuksesta luonnon monimuotoisuutta koskevaan tavoitetasoon

Komissio vahvistaa yhteistyössä neuvoston ja parlamentin kanssa tehokkaan, läpinäkyvän ja kattavan menetelmän luonnon monimuotoisuuteen liittyvien menojen seuraamiseksi talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen (2018/2070(ACI)) mukaisesti. Tavoitteena on osoittaa monivuotisen rahoituskehyksen vuotuisista menoista luonnon monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin 7,5 prosenttia vuonna 2024 ja 10 prosenttia vuosina 2026 ja 2027.

Tämän menetelmän määrittelyn jälkeen komissio esittää 31. heinäkuuta 2022 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle Life-asetuksen panokset luonnon monimuotoisuutta koskevaan tavoitetasoon. Life-ohjelman luonnon monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin liittyvistä menoista raportoidaan vuosittain toimintamenoja koskevissa ohjelmaselvityksissä. Ohjelman panosta luontotyyppien ja lajien suojelun tasoon analysoidaan vuonna 2024 tehtävän ja Life-asetuksen 19 artiklassa tarkoitetun väliarvioinnin yhteydessä.